

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย : พระมหาประสาน อนุวตฺโต (ทัศนารุณพงศ์)

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสังวรสุตกิจ, ผศ.ดร., พธ.บ. รป.ม., พธ.ด.

: อาจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร, ศศ.บ., น.บ., พบ.ม., รปด.

วันที่สำเร็จการศึกษา :

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๒๕ รูป/คน เพื่อหาการพัฒนารูปแบบเบื้องต้นก่อนนำเสนอต่อการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ก่อนจะนำข้อมูลที่ได้นำไปสู่การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Qualitative Research) จากกลุ่มตัวอย่าง ๓๗๑ รูป/คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยามุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมแล้วน้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การปาฐกถาในโอกาสและสถานที่ต่างๆ ทั้งในวัดและนอกวัด การบรรยายธรรมทางวิทยุและโทรทัศน์ การเผยแผ่ธรรมด้วยสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์หรือวีดิทัศน์

๒. สภาพทั่วไปของการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งแยกที่พัก ตามเพศของผู้ใช้ มีความสะอาด บรรยากาศร่มรื่นมีต้นไม้เยอะ มีการจัดสถานที่สำหรับการเดินจงกรม มีอาคารนั่งฟังธรรมะบรรยายเพียงพอ มีอาคารศาลามีอากาศถ่ายเทสะดวกไม่อึดอัด มีอาหารพร้อมเพียงพอ **ด้านวิทยากร** คือ วิทยากรมีความเข้าใจหลักธรรมะในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมมีความเป็นผู้นำ **ด้านการบริหาร** คือ

เจ้าสำนักสนใจเห็นความสำคัญของการศึกษาปฏิบัติธรรมและเผยแผ่ธรรมะอย่างแท้จริง มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่ชัดเจน

๓. รูปแบบการแสดงธรรมเทศนา คือ นักเทศน์แบบไม่อ่านหนังสือ แต่ถือหนังสือเทศน์เป็นคัมภีร์ประคองไว้เพื่อเป็นการแสดงความเคารพรูปแบบการบรรยายธรรมหรือปาฐกถาธรรม คือ กล่าวธรรมะหรือแสดงธรรมโดยการยืนปาฐกถาธรรม ที่ไม่เน้นรูปแบบพิธีในการแสดงธรรมรูปแบบปฏิบัติและวิธีฝึกปฏิบัติ คือ การจัดรูปแบบการฝึกอบรมเน้นความเป็นธรรมชาติ กลมกลืนกับธรรมชาติ ไม่เน้นสิ่งปลูกสร้างให้แปลกไปจากธรรมชาติ มีการปลูกต้นไม้เสริม ให้มีความสงบร่มรื่น

Dissertation Title : Development in Buddhism Propagation of the Meditation Practice Centers In Ayutthaya Province

Researcher : Phramaha Prasan Anuwatto (Thatsanarunnapong)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Phrakhrusangwornsutakit, Asst.Prof., Dr. B.A., M.P.A., Ph.D.

: Dr. Busakorn Watthanabut B.A.,LL.B.,M.S.,D.P.A.

Date of Graduation :

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the concepts about the development for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province 2) to analysis the generality of the development of model for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province 3) to present the trend to develop model for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province. The researcher used the mixed research method comprising both qualitative and quantitative approach. For the quantitative research, the study was conducted by collecting the data with questionnaire from 371 persons. The simple size was selected by simple random sampling. For qualitative research, the study was conducted by in-depth interviewing from 25 key informants, Focus Group Discussion and Non-Participant Observation.

The research findings were as follows:

1) The development of model for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province got to the point to gave knowledge for the people to understand the Dhamma and applied to the daily life such as gave a sermon , speech in many places and mass.

2) The generality of the development of model for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province were separate the residence by sex with clean , good atmosphere and suitable place for make merit , Moreover the instructors were deep understanding in Dhamma and the leader was a leadership which cleared in the propagation.

3) The trend to develop model for propagation of Buddhism by the meditation practice centers in Ayutthaya province were propagation by the monks who speech out from the heart with good characteristic by not read the book to share. The propagation model were harmony with the nature such as many trees which made the place were shady and calm.